

Posudek školitele

Bc. Eliška Chottová: *Katechetické aspekty v díle Rudolfa Horského*, magisterská práce, Univerzita Karlova, Husitská teologická fakulta, 2020, 79 s.

Vedoucí práce: PhDr. ThDr. Mgr. Noemi Bravená, Th.D. Ph.D.

1. Téma, metoda a obsah

Studentka předložila magisterskou práci z oboru praktické teologie. Téma o katechetickém přínosu praktického teologa CČS(H) Rudolfa Horského nebylo dosud uceleně zpracováno.

Práce je dělena do 7 kapitol a opírá se výhradně o českou literaturu. Za úvodem (s. 9-10) studentka předkládá krátký životopis Rudolfa Horského (1.kap., s. 11-13) a poté se věnuje charakteristice primární literatury, o kterou opřela svou magisterskou práci (2.kap., s. 14-16). Jedná se o tyto hlavní texty: *Jak pracovat s dětmi (Příručka pro učitele náboženství a pro dobrovolné laické kazatele)*, *Jak pracovat s mládeží a Dítě v živé církvi*. Dále pak zmiňuje další texty, z některých i cituje (*Pomůcky pro duchovní péči o mladé příslušníky církve československé: pracovní období 1951-1952*, *Úvod do katechetiky*, *Cesta: otázky a odpovědi*, *Cesta ke světlu* a *Cesta do Španěl*). Na základě obsahové analýzy si studentka v kritické práci s texty zvolila čtyři aspekty, na základě kterých shrnula hlavní katechetické myšlenky autora. Jedná se o osobnost **kazatele**, který pracuje s dětmi (3.kap., s. 17-22) a má mít nejen osobní schopnosti, ale má věnovat čas přípravě. Horský pro CČS(H) vidí jako zásadní šestidenní přípravu, kdy je každý den od pondělí do soboty spjat s promyšlením textu i toho, jak jej představit dětem (s. 21). Dalším aspektem je **dítě** jako příjemce katecheze (4.kap., s. 23-31). Zde se krátce autorka věnuje „kázání pro děti“ a „výuce náboženství“, „spolupráci s rodiči“ a „vývojovým stupňům dítěte“, které Horský považoval pro práci s dětmi za důležité. Dalším aspektem je „**metodika**“, kde se studentka věnuje „metodám podle logického postupu“ („indukci“, „analytické m.“, „dedukci“, „syntetické“, „genetické“ a „dogmatické metodě“). Dále se věnuje „metodám dle prostředků, které při vyučování převládají“. Jedná se o „vyprávěcí a přednášecí metodu“, „rozhovor“, „opakování“, „metodu předvádění“ – v podstatě dnes demonstrační metody, v kterých Horský zmiňuje velmi aktuálně „obrazy“, „kreslení na tabuli“, „flanelograf“, „film“, „mapy“, „dramatizaci“, „loutkovou scénu“ a „exkurzi“. Na závěr této kapitoly autorka uvádí pomocné metody jako „problémová“ a „projektová“. Poslední aspekt, který studentka zvolila, jsou „**nedělní školy a jednoty mládeže**“, v kterém reflektuje i konkrétní příklad dobré praxe. Pojednala také Horského představu o „výchovném plánu“, včetně obecných témat pro jednotlivý věk dětí (s. 51-54). Kromě inovačního přístupu

k metodice objevila autorka i Horského přístup ke skautingu a jeho propojení s nedělní školou (s. 53-57), což velmi dobře studentka srovnává s mezinárodní organizací Royal Rangers (s. 70), nyní u nás populární napříč církevními denominacemi. Autorka reflektuje „večery jednot mládeže“ i problematiku individuální pastorace, kterou Horský viděl spjatou s výchovou (s. 64). Autorka si všimla také „kruhu přátel mládeže“, kterým Horský cílil na užší propojení duchovních a rodičů dětí, které církev vychovává. V poslední kapitole (7.kap., s. 69-71) se podařilo studentce vystihnout nadčasové myšlenky Rudolfa Horského, které jsou i dnes velmi inspirující a aktuální. Následuje závěr (s. 72-75), v kterém studentka shrnuje přínosy jednotlivých kapitol.

2. Formální úprava práce

Text magisterské práce je členěn do 7 kapitol (úvod a závěr nejsou číslovány), obsahuje 79 stran a 246 poznámek pod čarou. Seznam použité literatury, včetně elektronických zdrojů uvádí 7 primárních zdrojů a 17 sekundárních, z toho tvoří jeden elektronický. V seznamu literatury chybí citovaný zdroj organizace Royal Rangers z textu práce (pozn. 245) a Horského článek z Náboženské revue měl být zařazen v primární literatuře. Autorka vychází výlučně z českých pramenů. Celá práce má jednotnou úpravu a odpovídá citační normě. Pozn. pod čarou měly mít menší písmo, nicméně jsou jednotné v celém textu práce.

3. Otázky a celkové hodnocení

Text magisterské práce byl pravidelně konzultován a autorka formuluje jednotlivá zjištění srozumitelně. Oceňuji, že ač studentka není členkou církve, vystihla podstatu jednotlivých prakticko-teologických pojmů.

Po obsahové stránce studentka postupovala chronologicky a sice tak, že v první části textu práce (do cca s. 43) převažují odkazy na autorovo dílo s názvem *Jak pracovat s dětmi*, poté *Dítě v živé církvi a Jak pracovat s mládeží* (6.kap, s. 44-68). Studentka reflektuje pojmy z těchto textů na základě vybraných citátů a komparuje je na některých místech se sekundární literaturou. Lze vytknout to, že se více neodvážila diskutovat myšlenky Horského s další současnou teologickou literaturou. V kapitole č. 7 se mohla studentka více věnovat přínosu R. Horského a více zdůvodnit proč jsou jeho myšlenky aktuální a doložit tato tvrzení další literaturou.

Práce po obsahové stránce splňuje nároky kladné na magisterskou práci.

Otázky k obsahu:

- 1) Shrňte inovační přístupy Rudolfa Horského, v čem jsou inspirativní pro nás dnes?
- 2) R. Horský v podstatě objevil význam rozvoje „kritického myšlení“, přibližte nám metodu sokratickou a vizualizaci za pomoci dramatizačních metod. V čem jsou tyto přístupy podle Vás důležité pro výuku náboženství?

Práce je přínosná, aktuální a dosahuje stanovených cílů - pojednat některé katechetické aspekty ve vybraných textech Rudolfa Horského. I přes výlučnou koncentraci na českou literaturu a omezený přístup v době koronavirových opatření k publikacím, studentka představila téma uceleně, vhodně zvolila jednotlivá témata a reflektovala přínos autora. Navrhuji proto hodnocení **výborně (1)**.

V Praze dne 10. června 2020

ThDr. PhDr. Mgr. Noemi Bravená, Th.D., Ph.D.